

**ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

СИЛАБУС

навчальної дисципліни **Історія української державності**
2021 – 2022 н.р.

1. Опис навчальної дисципліни

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 10 Природничі науки

Спеціальність – 101 Екологія

Освітня програма – Екологія

Загальний обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС.

Статус дисципліни – обов'язкова

Інститут (факультет) – біолого-природничий факультет

Кафедра – історії України

Курс – I; **семестр** – I; **вид підсумкового контролю** – залік

Мова навчання – українська.

Види занять: лекції, семінари

Методи навчання: інтерактивні, проблемні

Форма навчання: денна

Лінк на дисципліну: відсутній

Розподіл годин за видами робіт

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни: год / кредити ЄКТС	Кількість годин						Вид семестрового контролю		
				Аудиторні заняття					Самостійна робота	Курсова робота	Залік	Екзамен
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Денна	I	I	90/3	30	16	-	-	14	60	-	+	-

2. Викладач

Попп Руслана Петрівна E-mail: ryslana_popp@dspu.edu.ua Тел.: 0971861428	Доцент, канд. історичних наук, доцент кафедри історії України
---	---

3. Характеристика навчальної дисципліни

Мета навчання – забезпечити глибокі знання історичного розвитку української державності; формувати ідеали гуманізму та демократії, громадянські і національно-політичні цінності, історичну свідомість як основу суспільної свідомості, розуміння нерозривного зв'язку між минулим і сучасністю, державницькими традиціями і досвідом різних поколінь народу України; розвинути самостійні, творчі, пізнавальні можливості при вивченні історичного минулого та сучасних реалій.

Результати навчання:

- Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.
- Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.
- Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля із залученням громадськості

- Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, + усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
- Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.
- Підвищувати професійний рівень шляхом продовження формальної освіти та самоосвіти

Компетентності – вміння аналізувати різні погляди на дискусійні питання з історії державотворчих процесів в Україні; вміння добирати аргументи для доведення своєї думки; вміння працювати з різними джерелами історичної інформації. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, формулювання проблеми, обґрунтування необхідності її розв'язання, формування власного погляду, критичного осмислення фактів, явищ, подій, логічного викладу своєї думки, узагальнень.

Пререквізити дисципліни – дисципліна вивчається після опанування матеріалу курсу «Історія України», який викладається у закладах середньої освіти України.

Постреквізити дисципліни – історія української культури.

4. Програма дисципліни

Зміст основних розділів дисципліни. Вступ до курсу “Історія української державності”. Найдавніші державні утворення на землях України. Державність Київської Русі і Галицько-Волинського князівства. Державність на українських землях в литовсько-польську добу. Українська козацька держава. Відродження української державності на початку ХХ ст. Державно-політичне становище на землях України у міжвоєнний період та роки Другої світової війни. Становлення сучасної української держави

Тематика семінарських занять. Перші державні утворення на землях України. Суспільно-політичний лад Київської Русі і Галицько-Волинського князівства. Суспільно-політичне життя на українських землях в литовсько-польську добу. Державність Гетьманської України XVII – XVIII століть. Національно-політичні процеси на українських землях у XIX – на початку ХХ ст. Національно-державне будівництво в Україні (1917 – 1921 рр.). Політичне становище на землях України у міжвоєнний період та роки Другої світової війни.

5. Місце проведення занять (локація), технічне й програмне забезпечення (обладнання)
16 аудиторія навчального корпусу № 10

6. Інформація про консультації

Навчальним планом не передбачено проведення консультацій.

7. Система оцінювання

Види контролю – виступи на семінарських заняттях, контрольна робота, виконання індивідуального завдання.

Методи контролю – усний, письмовий.

Розподіл 100 балів між видами робіт:

Виступи на семінарських заняттях	40
----------------------------------	----

Індивідуальне завдання	20
Підсумкова контрольна робота	40

Відповіді студентів на семінарських заняттях оцінюються в балах (від 0 до 5). Протягом семестру студент має мати не менше двох виступів. Відсутність другого виступу під час визначення середнього балу за семестр оцінюється 0 балів. Середній бал за семестр

визначається за формулою: $\frac{A \cdot K}{n \cdot 5}$, де A – сума усіх поточних балів набраних на семінарських заняттях, n – кількість виступів, K – максимальна кількість балів, що відводяться на цей вид роботи.

Індивідуальне завдання готується протягом семестру і захищається в кінці семестру.

Індивідуальні завдання з навчального предмету полягають у підготовці історичної розвідки про основні державотворчі процеси в Україні, минуле рідного села чи міста; виготовлення карт, таблиць, схем до тем курсу; збір свідчень учасників національно-визвольних змагань 1940 – 1950-х рр. та дисидентського руху 1960 – 1980-х рр.; укладення біографій визначних діячів української історії, учасників визвольного руху краю; систематизація мартирологу повстанського руху 40 – 50-х рр. ХХ ст. Обсяг розвідки – 10 аркушів А 4. Кількість балів, що виставляється за індивідуальне завдання, враховує ступінь розкриття теми, використання достатньої кількості джерел та літератури з теми (не менше п'яти позицій), наявність наукових посилань, дотримання вимог до оформлення (структура індивідуального завдання обов'язково включає: вступ; основні розділи; висновки; список використаних джерел та літератури).

Характеристика та вид роботи	Максимальна кількість можливих балів
Самостійність виконання; логічність і послідовність викладення матеріалу; повнота розкриття теми	10
Обґрунтованість висновків; наявність списку використаних джерел та літератури	6
Якість оформлення; наявність посилань	4
Разом	20

Студент, який пропустив, або не підготував семінарські заняття, з поважних причин, має право пройти пропущений вид атестації в інший термін під час семестру. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком повинні пройти всі види атестації, які передбачені їхнім індивідуальним графіком.

Підсумковий контроль у семестрі визначається як сума балів з усіх видів навчальної роботи. Залік за талоном № 2 і перед комісією проводиться в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

Питання до заліку

1. Найдавніші державні утворення на землях України.
2. Державність Київської Русі.
3. Галицько-Волинське князівство.
4. Державність на українських землях в литовсько-польську добу.
5. Українська козацька держава.
6. Національно-політичні процеси на українських землях у ХІХ – на початку ХХ ст.
7. Відродження української державності в Україні (1917 – 1921 рр.).
8. Державно-політичне становище на землях України у міжвоєнний період.
9. Державно-політичне становище на землях України в період Другої світової війни.
10. Становлення сучасної української держави.

9. Політика дисципліни

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності студентами передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога

застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. *Порушенням академічної доброчесності вважається:* академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства; самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів; фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання; обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування; хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

10. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна:

1. Джерела з історії Національно-визвольної війни українського народу 1648–1658 рр. – Т. 3: 1651–1654 рр. / Упорядн. о. Ю. Мицик. – К., 2014. – 424 с.
2. Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки 1918 – 1920: Документи і матеріали / упоряд. В.Ф. Верстюк; Ін-т історії України. – К.: Видавництво ім. Олени Теліги, 2006. – Т. 1. – 688 с.; Т. 2. – 700 с.
3. Доба гетьмана Івана Мазепи в документах / упоряд. Сергій Павленко. – К.: Видавничий дім “Києво-Могилянська Академія”, 2007. – 1144 с.
4. Західно-Українська Народна Республіка, 1918 – 1923. Документи і матеріали у 5-ти томах / укладачі: О. Ю. Карпенко, К. П. Мицан. – Т. 1. – Івано-Франківськ: Лілея – НВ, 2001. – 584 с.
5. Збірник козацьких літописів: Густинський, Самійла Величка, Граб’янки / укл. та перекл. В. Кречотень, В. Шевчук, Р. Іванченко. – К.: Дніпро, 2006. – 976 с.
6. Історія України: джерельний літопис / за ред. В.І.Червінського, М.І.Обушного. – К.: ДП “Дирекція ФВД”, 2008. – 800 с.
7. Історія України. Документи. Матеріали / уклад., комент. В. Ю. Король. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2002. – 448 с.
8. Конституційні акти України 1917 – 1920 рр. / упоряд. Д. Б. Яновський. – К.: Філософська і соціологічна думка, 1992. – 272 с.
9. Орлик Пилип. Конституція, маніфести та літературна спадщина: Вибрані твори / упоряд.: М. Трофимук, В. Шевчук. – К.: МАУП, 2006. – 736 с.
10. Україна в ХХ столітті. Збірник документів і матеріалів / упоряд.: А. Г. Слюсаренко, В. І. Гусев, В. Ю. Король та ін. – К.: Вища школа, 2000. – 351 с.
11. Українська Центральна Рада. Документи і матеріали. У двох томах / упоряд. В. Ф. Верстюк та ін. – К.: Наукова думка, 1996. – Т. 1: 4 берез. – 9 груд. 1917 р. – 589 с.; 1997. – Т. 2: 10 груд. 1917 р. – 29 квіт. 1918 р. – 423 с.
12. Універсали Богдана Хмельницького. 1648 – 1657 / за ред. В. А. Смолія. – К.: Видавничий дім “Альтернативи”, 1998. – 381 с.

Додаткова:

1. Бойко О. Д. Історія України / О. Д. Бойко. – 3-тє вид., доп. – К.: Академвидав, 2007. – 688 с.
2. Петровський В. В. Історія України : Неупереджений погляд: Факти. Міфи. Коментарі / В. В. Петровський, Л. О. Радченко, В. І. Семененко. – Х. : ВД “Школа”, 2007. – 592 с.
3. Тіні згаданих предків. Від склавинів до русинів : Прадавня Україна, Русь і походження українців / Упоряд. К. Галушко. – Харків, 2016. – 352 с.
4. Крип’якевич І.П. Галицько-Волинське князівство / І.П. Крип’якевич. – Львів, 1999. – 219 с.
5. Історія українського козацтва : Нариси: У 2 т. – К. : Видавничий дім “Києво-Могилянська Академія”, 2006. – Т. 1. – 800 с. – Т. 2. – 2007. – 724 с.
6. Гуржій О. Українська козацька держава в другій половині XVII – XVIII ст.: кордони, населення, право. – К. : Видавничий дім “Альтернативи”, 1996. – 167 с.
7. Реєнт О. П. Україна в імперську добу (XIX – початок XX століття) / Гол. ред. Р. Стасюк. – К. : Вид-во “Арій”, 2016. – 320 с.
8. Дорнік В. Україна між самовизначенням та окупацією: 1917 – 1922 роки / В. Дорнік, Г. Касьянов, П. Ліб та ін.; Перекл. з нім. В. Кам’янець.– К. : Ніка-Центр, 2015. – 512 с.
9. Литвин В.М. Україна в Другій світовій війні (1939 – 1945). – К.: Видавничий дім “Лі-Терра”, 2004. – 464с.

Інтернет ресурси:

<http://www.history.org.ua>

<http://www.cossackdom.com>

<http://www.geocities.com>

<http://www.uahistory.cjb.net>

<http://www.holodomor33.org.ua/library.php>

Викладач _____ Р.П. Попп

Схвалено на засіданні кафедри __ історії України _____

Протокол № 9 від 1 вересня 2021 року

Завідувач кафедри _____ В. І. Ільницький